

Ταξίδι των Ζαπατίστας στην Ευρώπη. Τρίτο Μέρος: Η αποστολή

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Πώς η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) προσπαθεί να εξηγήσει στην Esperanza (Ελπίδα) την αποστολή του ζαπατισμού και άλλες χαρούμενες σκέψεις.

«Λοιπόν, θα σου εξηγήσω τώρα κάτι πολύ σημαντικό. Δε θα κρατήσεις, όμως, σημειώσεις. Πρέπει να το φυλάξεις στο μυαλό σου. Γιατί το τετράδιο μπορεί να το πετάξεις οπουδήποτε, αλλά το μυαλό το κουβαλάς συνέχεια».

Η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) περπατούσε πάνω κάτω, όπως έκανε και ο μακαρίτης όταν εξηγούσε κάτι πολύ σημαντικό. Η Esperanza (Ελπίδα) καθόταν πάνω σε ένα κορμό στον οποίο, προνοητική όπως ήταν, είχε τοποθετήσει ένα νάιλον πάνω στο υγρό και γεμάτο βρύα, μανιτάρια και ξερά κλαδάκια, ξύλο.

«Άραγε θα δούμε το μέρος που μας στέλνει ο αγώνας;», αναφώνησε η Defensa (Άμυνα), δείχνοντας με τα χεράκια οπουδήποτε.

Η Esperanza (Ελπίδα) σκέφτεται λίγο την απάντηση, αλλά είναι προφανές ότι η ερώτηση της Defensa (Άμυνα) ήταν ρητορική, δηλαδή, δεν την ενδιέφερε η απάντηση αλλά τα ερωτήματα που έπονται. Κατά την άποψή της, η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) ακολουθεί την επιστημονική μέθοδο.

«**Η** ζητούμενο, λοιπόν, δεν είναι να φτάσει κανείς κάπου, αλλά να φτιάξει ένα δρόμο. Αν, δηλαδή, δεν υπάρχει δρόμος, να τον δημιουργήσει γιατί διαφορετικά πώς;», λέει το κορίτσι κραδαινώντας μια ματσέτα που ένας θεός ξέρει από πού ξεφύτρωσε – σίγουρα θα την ψάχνουν σε καμιά καλύβα.

«Αυτό είναι, λοιπόν, **η** πρόβλημα, πως **η** πρόβλημα άλλαξε, και το πιο σημαντικό τώρα είναι ο δρόμος. Γιατί αν δεν υπάρχει ο δρόμος για εκεί που θέλεις να πας, τότε μάταια ανησυχείς. Τι θα κάνουμε, λοιπόν, αν δεν υπάρχει δρόμος για τον προορισμό μας;»

Η Esperanza (Ελπίδα) απαντά με ικανοποίηση: «θα περιμένουμε μέχρι να σταματήσει η βροχή, για να μη βραχούμε όταν θα φτιάχνουμε το δρόμο».

Η Defensa (Άμυνα) τραβά τα μαλλιά της, καταστρέφοντας το χτένισμα που έκαναν μισή ώρα να φτιάξουν οι **μαμάδες** της, και βγάζει μια κραυγή: «Όχι».

Η Esperanza (Ελπίδα) αν και στην αρχή διστάζει, τολμά να πει: «Το ξέρω. Είπαμε ψέματα στον Pedrito ότι θα έχει καραμέλες εκεί που θα πάμε, αλλά δεν υπάρχει δρόμος. Ας βρεθεί πρώτα εκείνος που θα φτιάξει το δρόμο και μετά πέφτουμε με τα μούτρα στις καραμέλες».

Η Defensa (Άμυνα) αντιδρά, λέγοντας: «Σιγά μη ζητήσουμε τη βοήθεια των ηλίθιων αντρών. **Ποτέ ποτέ**. Εμείς θα τον φτιάξουμε ως γυναίκες που είμαστε.».

«Φυσικά», λέει η Esperanza (Ελπίδα) «για σκέψου ξαφνικά να βρούμε σοκολάτες».

«Αλλά αν, στην προσπάθειά μας να ανοίξουμε δρόμο, χαθούμε;», συνεχίζει η Defensa (Άμυνα).

«Φωνάζουμε για βοήθεια; Ρίχνουμε φωτοβολίδες ή καλούμε με το καρακόλ το λαό να έρθει να μας βοηθήσει;», απαντά η Esperanza (Ελπίδα).

Η Defensa (Άμυνα) αντιλαμβάνεται ότι η Esperanza (Ελπίδα) παίρνει τα πράγματα κυριολεκτικά και, επιπλέον, έχει την αποδοχή των υπολοίπων. Για παράδειγμα, το γατόσκυλο γλύφει τα μουστάκια του φαντασιώνοντας μια κατσαρόλα γεμάτη σοκολάτες στο τέλος του ουράνιου τόξου, το μονόφθαλμο άλογο υποψιάζεται

ότι μπορεί να υπάρχει καλαμπόκι με αλάτι και ίσως κανένα δοχείο με πλαστικά μπουκάλια. Η Calamidad (Συμφορά) προβάρει την χορογραφία που σχεδίασε ο SupGaleano, με τίτλο «*pas de Chocolat*», η οποία περιλαμβάνει βουτιά, σε στυλ ρινόκερου, στην κατσαρόλα.

Ο Ελίás Contreras, από τη άλλη, είχε βγάλει τη λίμα του, ήδη από τις πρώτες ερωτήσεις, και ακόνιζε τη δίκοπη ματσέτα του.

Πιο πέρα, ένα απροσδιόριστο όν που μοιάζει με σκαθάρι και κρατά ένα πλακάτ που γράφει: «*Λέγε με, Ισμαήλ*», συζητά με τον Γερο Αντόνιο για τα πλεονεκτήματα της ακινησίας σε σταθερό έδαφος, επιχειρηματολογώντας: «*Όντως, αγαπητέ Queequeg, καμία λευκή φάλαινα δε θα πλησιάσει στο λιμάνι*». Ο ηλικιωμένος ιθαγενής ζαπατίστας, ακούσιος δάσκαλος της γενιάς που εξεγέρθηκε ένοπλα το 1994, ακούει προσεκτικά τα επιχειρήματα του ζυωφίου, στρίβοντας ένα τσιγάρο σε φλούδα καλαμποκιού.

Η μικρή Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) υποθέτει ότι κινδυνεύει να παρεξηγηθεί, όπως οι επιστήμες και οι τέχνες: σαν ένα *pas de deux* που προσμένει την αγκαλιά για τις πιρουέττες και τη στήριξη για ένα *porté*, σαν ένα φιλμ που περιμένει φυλακισμένο σε ένα κουτί το βλέμμα που θα το απελευθερώσει, σαν μια κούμπια σε προσμονή των γοφών που θα της δώσουν νόημα και προορισμό, σαν ένας κοίλος Cigala χωρίς το κυρτό του, σαν τη Luz Casal που πηγαίνει να συναντήσει το «υποσχόμενο λουλούδι», σαν τον Louis Lingg χωρίς τις βόμβες του πάνκ, σαν τον Ranchito Varona που ψάχνει, πίσω από ένα ακόρντο, τον κλεμμένο Απρίλη, σαν ένα ska χωρίς slam, σαν ένα παγωτό καρύδι χωρίς τον Sup να του αποτίει τιμές.

Αλλά η Defensa (Άμυνα) που είναι και άμυνα και ζαπατιστική, δηλαδή συνεχώς σε αντίσταση και εξέγερση, ψάχνει με το βλέμμα τη βοήθεια του Γερο Αντόνιο.

«*Αλλά οι θύελλες, είτε στη θάλασσα, είτε στη γη, είτε ψηλά στον ουρανό είτε κάτω στο έδαφος δε σέβονται τίποτε. Στρίβουν ακόμα και τα σπλάχνα της γης κάνοντας ανθρώπους, φυτά και ζώα,*

ανεξαρτήτως χρώματος, μεγέθους ή τρόπου, να υποφέρουν», λέει με σβησμένη φωνή ο Γερο Αντόνιο.

Όλοι σιωπούν, οι μισοί από σεβασμό, οι άλλοι μισοί από φόβο.

Ο Γέρο Αντόνιο συνεχίζει: «Οι γυναίκες και οι άνδρες αναζητούν καταφύγιο από τους ανέμους, τις βροχές και τα ραγισμένα εδάφη, και περιμένουν να περάσει η θύελλα για να δουν τι έχει απομείνει και τι όχι. Αλλά η γη, δεν περιμένει απλά, δουλεύει, προετοιμάζεται για το μετά, γι' αυτό που έπεται. Και εκεί, στο καταφύγιό της, αρχίζει ήδη να αλλάζει. Η Μάνα Γη δεν περιμένει να τελειώσει η καταιγίδα για να δει τι θα κάνει. Αρχίζει από πριν να χτίζει. Γι' αυτό οι σοφοί λένε ότι το αύριο δεν έρχεται έτσι απλά, δεν εμφανίζεται ξαφνικά, παραμονεύει στις σκιές και, αυτός που ξέρει να κοιτάξει, το βρίσκει στις ρωγμές της νύχτας. Γι' αυτό οι άντρες και οι γυναίκες του καλαμποκιού, όταν σπέρνουν, ονειρεύονται την τορτίγια, το ατόλε, το ποσόλ, το ταμάλε και το μαρκεσότε . Δεν υπάρχουν ακόμη, αλλά ξέρουν ότι θα υπάρξουν και αυτό είναι που οδηγεί τη δουλειά τους. Κοιτάζοντας το χωράφι τους, βλέπουν τους καρπούς του πριν ακόμη ο σπόρος αγγίξει το έδαφος.

Οι άντρες και οι γυναίκες του καλαμποκιού, δεν βλέπουν μόνο αυτό τον κόσμο και τους πόνους του, βλέπουν και τον κόσμο που πρέπει να αναδυθεί και φτιάχνουν το δρόμο τους. Τρία βλέμματα έχουν: ένα για ό,τι έχει προηγηθεί, ένα για το τώρα, και ένα γι' αυτό που έπεται. Έτσι ξέρουν ότι σπέρνουν έναν θησαυρό: το βλέμμα».

Η Defensa (Άμυνα) συγκατανεύει με ενθουσιασμό. Καταλαβαίνει ότι ο Γέρο Αντόνιο κατανοεί το επιχείρημα που αδυνατούσε να εξηγήσει. Δύο γενιές διαφορετικές στα ημερολόγια και τις γεωγραφίες στήνουν μια γέφυρα που πάει κι έρχεται... όπως οι δρόμοι.

«Σωστό!», φωνάζει σχεδόν το κορίτσι και κοιτάζει τρυφερά τον γέροντα.

Και συνεχίζει εκείνη: «Αν ήδη ξέρουμε πού πάμε, αυτό σημαίνει

ότι ξέρουμε ήδη πού δεν θέλουμε να πάμε. Έτσι, το κάθε μας βήμα μας απομακρύνει από ορισμένα μέρη και μας φέρνει πιο κοντά σε άλλα. Δεν έχουμε φτάσει ακόμη, αλλά ο δρόμος που φτιάχνουμε μας δείχνει ήδη τον προορισμό. Αν θέλουμε να φάμε ταμάλες, δεν θα φυτέψουμε κολοκύθες.»

Όλο το κοινό κάνει μια γκριμάτσα αηδίας απόλυτα κατανοητή, καθώς φαντάζεται μια φρικτή κολοκυθόσουπα.

«Αντιμετωπίζουμε τη θύελλα με όσα γνωρίζουμε, αλλά προετοιμάζουμε ήδη αυτό που έρχεται. Και το προετοιμάζουμε από τώρα. Γι' αυτό πρέπει να ταξιδέψει ο λόγος μακριά. Δεν έχει σημασία αν αυτός που τον αρθρώνει δεν θα βρίσκεται πια εκεί, το σημαντικό είναι να φτάσει ο σπόρος σε γόνιμο έδαφος και να αναπτυχθεί μαζί με άλλους. Δηλαδή να τους στηρίζει. Αυτή είναι η αποστολή μας: να είμαστε σπόροι που αναζητούν άλλους σπόρους», αποφαίνεται η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) και, απευθυνόμενη στην Esperanza (Ελπίδα), ρωτά: «Κατάλαβες;»

Η Esperanza (Ελπίδα) σηκώνεται όρθια και, με όλη την σοβαρότητα των εννέα χρόνων της, απαντά:

«Ναι, φυσικά το κατάλαβα ότι ούτως ή άλλως θα πεθάνουμε άθλια»

Και, σχεδόν αμέσως, προσθέτει: «Αλλά θα το κάνουμε να αξίζει».

Όλοι χειροκροτούν.

Για να ενισχύσει το «να αξίζει» της Esperanza (Ελπίδας), ο Γέρο Αντόνιο βγάζει από την τσάντα του ένα σακουλάκι με σοκολάτες που αποκαλούνται «φιλάκια».

Το γατόσκυλο με ένα σάλτο βουτάει μια γενναία ποσότητα και το μονόφθαλμο άλογο προτιμά να συνεχίσει να μασουλά το πλαστικό μπουκάλι του.

Ο Eλίás Contreras, επιτροπή έρευνας του ezln, επαναλαμβάνει σιγανά: «θα το κάνουμε να αξίζει» και στέλνει την καρδιά και τη σκέψη του στον αδελφό Samir Flores και σε ός@ς συγκρούονται, με μοναδικό μέσο την αξιοπρέπεια τους, με τον

φωνακλά κλέφτη του νερού και της ζωής που κρύβεται πίσω από τα όπλα του επιστάτη, εκείνου που καλύπτει με την πολυλογία του την τυφλή υπακοή που οφείλει στο Αφεντικό : πρώτα χρήμα, μετά χρήμα, και στο τέλος πάλι χρήμα. Ποτέ δικαιοσύνη, ποτέ ελευθερία, ποτέ ζωή.

Το σκαθάρι αρχίζει να λέει πώς μια σοκολάτα το έσωσε από τον θάνατο στη στέπα της Σιβηρίας καθώς πήγαινε, από τη γη των Sami -όπου τραγούδησε το Yoik- στα εδάφη των Selkup, για να τιμήσει τον Κέδρο, το δέντρο της ζωής. «Πήγα για να μάθω. Αυτό το σκοπό έχουν τα ταξίδια. Γιατί υπάρχουν αντιστάσεις και εξεγέρσεις που δεν είναι λιγότερο σημαντικές και ηρωικές επειδή βρίσκονται σε μακρινά ημερολόγια και γεωγραφίες» λέει, καθώς απελευθερώνει με τα πολλαπλά ποδαράκια του τη σοκολάτα από την φυλακή του γυαλιστερού αλουμινοχάρτου, χειροκροτώντας και καταβροχθίζοντας ταυτόχρονα ένα κομμάτι.

Από την άλλη, η Calamidad (Συμφορά) έχει καταλάβει καλά ότι πρέπει να σκεφτούμε αυτό που έπεται, και με τα χεράκια της πασαλειμμένα με σοκολάτα, δηλώνει ενθουσιασμένη: “Ας παίξουμε ποπ κορν!”

_*_

Από το Ζαπατιστικό Κέντρο Ναυτικής- Χερσαίας Εκπαίδευσης.

Ο SupGaleano παραδίδοντας μαθήματα " Διεθνιστικού Γεμετού".

Μεξικό, Δεκέμβριος του 2020.

Από το σημειωματάριο του Γατόσκυλου: Ο θησαυρός είναι το άλλο.

«Στο τέλος, με κοίταξε αργά με το μοναδικό του μάτι και μου είπε: «Σε περίμενα, Don Durito. Να ξέρεις ότι είμαι ο τελευταίος από τους αληθινούς πειρατές που ζει στον κόσμο. Και λέω από τους «αληθινούς» γιατί τώρα υπάρχουν αμέτρητοι «πειρατές» σε οικονομικά κέντρα και μεγάλα κυβερνητικά ανάκτορα που κλέβουν, σκοτώνουν, καταστρέφουν και λεηλατούν χωρίς ποτέ τους να έχουν αγγίξει νερό εκτός από αυτό των

μπανιέρων τους. Αυτή είναι η αποστολή σου (μου δίνει ένα φάκελο με παλιές περγαμηνές): να βρεις τον θησαυρό και να τον βάλεις σε ένα ασφαλές μέρος. Τώρα, συγχώρεσέ με, αλλά πρέπει να πεθάνω».

Και λέγοντας αυτά, άφησε το κεφάλι του να πέσει στο τραπέζι. Ναι, ήταν νεκρός. Ο παπαγάλος πέταξε και βγήκε από ένα παράθυρο φωνάζοντας: «Ανοίξτε δρόμο να περάσει ο εξόριστος της Μυτιλήνης, ανοίξτε δρόμο να περάσει ο μπάσταρδος γιος της Λέσβου, το καμάρι του Αιγαίου. Άνοιξε, φοβερή κόλαση, τις εννιά πόρτες σου, γιατί εκεί θα ξεκουραστεί ο μεγάλος Μπαρμπαρόσα. Βρήκε αυτόν που θα ακολουθήσει τα βήματά του, και τώρα κοιμάται εκείνος που έκανε τον ωκεανό δάκρυ. Με τη Μαύρη Ασπίδα θα σαλπάρει τώρα το καμάρι των αληθινών Πειρατών». Κάτω από το παράθυρο, απλωνόταν το σουηδικό λιμάνι του Γκέτεμποργκ, και, στο βάθος, ένα *nyckelhagra* έκλαιγε...»

Don Durito de la Lacandona. Οκτώβρης του 1999.

Παράρτημα: Τρία παραληρήματα, δύο ομάδες, και ένας αντάρτης.

Αν ακολουθήσουμε τη διαδρομή του Ναυάρχου Μαχο, νομίζω ότι θα φτάσουμε γρηγορότερα περπατώντας από τον Βερίγγειο Πορθμό.

<https://vimeo.com/491289422>

Με τις ωθήκες που έχουμε δεν σταματάμε.

<https://vimeo.com/491451350>

Η μηχανή είναι έτοιμη, τώρα απλά λείπει... η βάρκα;!

<https://vimeo.com/493600348>

Το πλήρωμα I

<https://vimeo.com/492361822>

Το πλήρωμα II

<https://vimeo.com/492339543>

Δεν έχουμε ακόμα πλοίο, αλλά έχουμε ήδη τον τύπο που θα ηγηθεί της ναυτικής ανταρσίας.

<https://vimeo.com/492973959>